

POSUDEK

oponenta na diplomovou práci Dominiky Laušmanové „Řešení mezinárodních sporů – vybrané aspekty“ předloženou na Univerzitě Karlově, Právnické fakultě

Diplomová práce je věnována tradiční problematice pokojnému řešení mezinárodních sporů. Práce je členěna na úvod, pět částí a závěr. Diplomová práce má celkový rozsah 78 stran. Práce byla odevzdána (datum vypracování práce) dne 9. dubna 2018. Cílem práce je podle autorky je jednak obecná analýza pokojného řešení sporů a jejich porovnání a druhým cílem je rozbor vybraného způsobu řešení sporů, mediace a analýza mediace na konkrétní případ (str. 7).

V první kapitole se uchazečka nejprve zaměřuje na vymezení mezinárodních sporů a dále se zamýšlí nad povinností států řešit spory mezi sebou a povinnost řešit spory pokojným způsobem. Autorka konstatuje, že žádný stát nemůže být donucen k předložení případného sporu s jiným státem třetí straně bez svého souhlasu (str. 9). Dále dospívá k závěru, že státy mají povinnost řešit spory, které mohou ohrozit mezinárodní mír a bezpečnost (str. 10). Dále uvádí názor amerického odborníka na mezinárodní právo, podle kterého povinnost států řešit veškeré spory je zbytečné neopodstatněné a i těžko implementovatelné (str. 11). Jaký je názor diplomantky na povinnost států řešit veškeré spory?

Následuje kapitola o vývoji řešení mezinárodních sporů, v této části není jasné konstatování autorky na str. 14, že *ius ad bellum* bylo úplně zrušeno až Briand-Kelloggovým paktem z roku 1928. Toto své tvrzení by měla vysvětlit při ústní obhajobě. Nepřesnosti jsou na str. 14, kde uchazečka konstatuje, že došlo k vytvoření Evropského soudu pro lidská práva v roce 1950, Mezinárodního soudu pro mořské právo v roce 1982 apod. Jaký je názor diplomantky na zvyšující se počet mezinárodních soudů a tribunálů (str. 15) a možnost překrývání jejich jurisdikce, tzv. *jev forum shopping*?

Ve třetí kapitole se autorka zabývá zásadou pokojného řešení sporů a jejím vztahem k dalším zásadám mezinárodního práva veřejného. Na str. 17 zde diplomantka uvádí zásadu(y) spravedlnosti. Při ústní obhajobě by měla vysvětlit co pod touto zásadou rozumí a jaké její místo mezi zásadami mezinárodního práva.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na způsoby řešení sporů – diplomatické a judiciální. V podkapitole o vyjednávání na str. 22 autorka cituje z případu Stálého dvora mezinárodní

spravedlnosti, že „pouze spory, které nemohou být vyřešeny vyjednáváním mohou být předloženy Dvoru“. Jaký je názor diplomantky na tento výrok? Mají státy povinnost zahájit a vést vyjednávání. Jaká je úloha konzultací, některé mezinárodní smlouvy počítají s prováděním konzultací. Pátá kapitola je zaměřena konkrétně na jeden z prostředků pokojného řešení sporů - zprostředkování (str. 55 a násl.). Vystává otázka proč autorka věnuje tomuto prostředku zvláštní pozornost? Zda důvodem je větší četnost než u jiných prostředků ve srovnání např. se smírčím řízením, vyšetřováním apod. Kapitola dále obsahuje rozbor konkrétního případu – spor o průliv Beagle mezi Argentinou a Chile.

Pokud jde o hodnocení, je zřejmé, že se diplomantka s daným tématem podrobně seznámila. Naplnila cíle své práce a obsah vyjádřený v jejím názvu. Práce má logickou strukturu, autorka analyzuje jednotlivé způsoby řešení sporů na řadě příkladů z minulosti i ze současnosti, rovněž vyjadřuje i vlastní názory. Co se týče literatury, použila diplomantka příslušné dokumenty, judikaturu i řadu děl odborné literatury. Čerpá rovněž z internetových zdrojů. Práce obsahuje 198 poznámek pod čarou, je napsána srozumitelným jazykem.

Diplomovou práci **doporučuji** k ústní obhajobě. Při ústní obhajobě doporučuji, aby se diplomantka zaměřila na otázky obsažené v textu posudku.

V Praze dne 14. 5. 2018

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.